

SPERANȚA SE CONSTRUIEȘTE!

Scris de Vavila Popovici – Carolina de Nord
Duminică, 16 Decembrie 2018 03:19

„Speranța este visul omului treaz.” – Aristotel

Miturile grecești, acele povestiri despre zei, sunt adevărate învățăminte morale, deoarece ele conțin adevăruri umane fundamentale. Unul dintre ele este mitul Pandorei care a încercat să explice originea răului. Povestea spune că atunci când Prometeu l-a imitat pe Zeus creând oameni perfecți din lut și dându-le apoi viață, Zeus s-a simțit jignit și a dorit să se răzbune. Astfel, l-a pus pe Hefaistos să creeze o cutie în care zeii au pus toate relele din lume. Singura care s-a deosebit de ceilalți zei a fost Atena – zeița înțelepciunii – care a pus în cutie Speranța. Zeus i-a dăruit-o pe Pandora ca soție lui Prometeu, împreună cu acea cutie, de unde și numele de Cutia Pandorei. Prometeu a refuzat să primească darul, însă fratele său a deschis cutia eliberând toate relele și speriat, s-a grăbit să închidă capacul, fără să observe că pe fundul cutiei rămăsese Speranța. De aceea se spune că Speranța moare ultima.

Când ne simțim slabi în luptă cu viața, speranța este cea care ne face puternici, fiindcă ea acționează ca o energie a sufletului. Poetul român Tudor Arghezi o definea foarte asemănător lui Aristotel, ca fiind „un vis cu ochii deschiși”. „Nu lăsa visele să piară, pentru că dacă visele mor, viața nu este decât o pasăre cu aripi rupte care nu mai poate să zboare”, spunea scriitorul american Langston Hughes.

În secolul XIX, filozoful german Arthur Schopenhauer susținea că voința omului este elementul real și esențial de a trăi, că este singura expresie a existenței însăși a universului și că orice om are nevoie de griji, dureri ori mizerie, după cum corabia are nevoie de încărcătură, spre a merge drept și sigur. El susținea că voința stă la baza acțiunilor omului, având o puternică forță lipsită de rațiune și de scop, că lumea și istoria sunt lipsite de sens și de o țintă finală. Mai susținea că

SPERANȚA SE CONSTRUIEȘTE!

Scris de Vavila Popovici – Carolina de Nord
Duminică, 16 Decembrie 2018 03:19

voința este însoțită de inteligență și curaj, și că ele, aceste calități, se moștenesc, una de la mamă și altul de la tată. Deci, să înțelegem că voința ar fi o forță care imprimă o mișcare care poate fi haotică dacă nu solicită inteligența și curajul pentru a-i da un sens. Fiecare om are dorințe, își creează un ideal și speră să și-l îndeplinească prin luptă, deseori fiind implicat sacrificiul sub diferite forme. Omul speră să fie fericit. Speră, și cine nu poate spera și nu poate lupta, nu are cum să ajungă la fericire.

Poți spera, poți realiza, poți câștiga, dar poți și pierde; dar nu contează, fiindcă mai poți încerca, mai poți din nou spera, mai poți pierde, dar poți câștiga. Dacă nu speri, în final ajungi să disperi.

Creștinismul ne încurajează vorbindu-ne despre Speranță: „... știm că necazul te determină să ai răbdare, răbdarea aduce biruința în încercare, iar biruința aceasta aduce nădejdea. Însă nădejdea aceasta nu înșală, pentru că dragostea lui Dumnezeu a fost turnată în inimile noastre prin Duhul Sfânt, care ne-a fost dat” (Romani 5:3-5).

Existențialistii secolului trecut au vorbit foarte mult despre deznădejde, ca stare în fața unei lumi închise, fără ieșire. Cel mai ilustru reprezentant al existențialismului, filozoful, dramaturgul, romancierul francez Jean-Paul Sartre – deși are o filosofie originală, pur personală, marcată puternic de aspectele politice ale vremii – , în povestirea *Cu ușile închise*, imaginează camera ca un fel de infern, un spațiu închis, lipsit de ferestre și pat, cu lumina permanent aprinsă și ușa încuiată pe dinafară; un spațiu în care nimeni nu intră, iar cele câteva personaje dinăuntru nu pot ieși... Nici o dorință de a crede nu este zugrăvită în arta sartriană; nici acea jumătate de măsură în credință: „Cred, Doamne, ajută necredinței mele”. Întunericul este total, fiindcă Sartre este un existențialist care respinge existența lui Dumnezeu, considerând că omul își primește existența de la părinți, iar „apariția” existenței este un accident.

Scriitorul Octavian Paler propune însă altceva: să reînvățăm speranța. Într-un dialog imaginar cu poetul Hölderlin, îi răspunde acestuia printr-un poem și vorbește despre poezie, deși nu se referă doar la cei care scriu versuri, ci la capacitatea omului de a-și depăși condiția de muritor prin valorificarea virtuților sale. Și speranța este una dintre virtuți, care se poate verifica mai ales în perioade de lipsuri, cum ar fi perioada de secetă. „Ați scris undeva un vers, – spune Paler – „La ce bun poetul, în vreme de secetă?”, și tocmai asta îmi dă îndrăzneala să mă adresez unui mare poet și să spun că adevăratul curaj, adevăratul curaj al poeziei nu este probabil să cânte ploile când toată lumea le vede, adevăratul ei curaj este să vadă cerul pârjolit și să spere. Și înainte de a fi ploaie adevărată care udă câmpiile, ploaia să fie astfel speranță și cântec”.

SPERANȚA SE CONSTRUIEȘTE!

Scris de Vavila Popovici – Carolina de Nord
Duminică, 16 Decembrie 2018 03:19

Așadar, binele să fie mai întâi în cugetele noastre, acesta este crezul prin care Paler justifică poezia. Și cere poetului să fie un profet al speranței, care să amintească celorlalți că au datoria să spere: „Un poet în fața unui cer ars, în fața unui câmp pârjolit și care nu e în stare să cânte și să creadă în ploi, să ne aducă aminte că ploaia există, că ea va înflori pământul bolnav, așadar, un poet care nu e un profet al speranței, un poet cu buzele arse care nu simte nevoia să cânte ploile lumii n-a înțeles că poezia e în primul rând o formă a speranței”.

Este, poate, cea mai frumoasă definiție a unui poet, aceea de profet al ploilor în vreme de secetă. Să fim atunci toți poeți ai anului ce vine – 2019! Să avem curajul să profețim vremuri mai bune! Să demonstrăm că speranța nu este zadarnică! Să spunem astfel, că poetul – adică sufletul viu al fiecăruia – trebuie „să cânte ploile tocmai atunci când avem cea mai mare nevoie de ele, când ne lipsesc și ne dor, când soarele arde și mâinile miros a îndoială...” Este, poate, cea mai frumoasă definiție a unui suflet de poet, aceea de „profet al ploilor în vreme de secetă”.

Să fim atunci poeți anul acesta care vine și să profețim vremuri mai bune! Să demonstrăm că speranța nu trebuie să lipsească din sufletele noastre. Sunt de acord că speranța este un „vis” necesar sufletului nostru, dar cred, în același timp, că ea necesită să fie însoțită de voință care să pună în mișcare visul, așa cum a afirmat cândva Paler, că speranța trebuie construită. Speranța poate fi imaginată ca un castel cu o arhitectură care să ne scoată din realitatea modestă sau chiar mizerabilă, și să ne ofere prosperitate. Iar prosperitatea nu poate fi realizată fără o activitate intensă, fără curaj, cinste, dreptate și dăruire.

În viață, individul se lovește de tot felul de obstacole, de greutăți. Existența este un șir de victorii și eșecuri, iar ființa umană nu poate rezista decât dacă găsește în propria interioritate puterea necesară de a merge mai departe. O asemenea sursă de putere de renaștere este tocmai speranța. Renunțarea la lupta cu viața, incapacitatea de a depăși deznădejdea amenință evoluția ființei și chiar integritatea ei. Dacă lumina permite ochilor să vadă ceea ce este în jur, speranța deschide ochii sufletului pentru a vedea că există o cale de a merge mai departe, folosind lumina întrezărită. Ivirea acestei lumini a sufletului acționează salvator. Cuprins de speranță, omul alungă teama răului din viața sa. El va înțelege că trebuie să lupte pentru normalitatea, liniștea vieții lui și că spiritul său va renaște datorită acestei lumini.

Este clar că atunci când ai o dorință, speri sau disperi. Dar și speranța, și disperarea presupun o atitudine. Există și persoane care nu sunt capabile nici să spere, și nici să dispere. Se predau platitudinii. Trăiesc într-o lume absolută de dorințe, de idealuri. O lume falsă.

SPERANȚA SE CONSTRUIEȘTE!

Scris de Vavila Popovici – Carolina de Nord
Duminică, 16 Decembrie 2018 03:19

Speranța nu are unitate de măsură. Putem spera tot timpul, putem aștepta, putem răbda atingerea visului, a idealului... Răbdarea este cea care ne absolvă temporar de disperare și fără a avea motivația răbdării, omul începe să deznădăjduiască... „Cel ce deznădăjduiește își ucide singur sufletul”, spunea Sfântul Ioan Scărarul.

O dorință realizată este un efect al unei cauze, fiindcă atunci când ne propunem a spera în ceva, acel ceva are o motivație în mintea noastră, în sufletul nostru. Asemeni unei semințe, speranța este cea care încolțește și așteaptă culegerea rodului. Cu ce ai ajutat dezvoltarea? Da, „speranța se construiește”, adică omul nu trebuie să viseze și să rămână pasiv, ci trebuie să și acționeze în dobândirea dorinței sale, a idealului său. După definirea idealului, speranța fiecăruia poate fi însumată speranței colective. Un ideal colectiv, întru binele societății în care trăim, poate fi realizat cu ajutorul însumării forțelor fiecăruia dintre noi.

Să sperăm fiecare, să sperăm împreună și să nu deznădăjduim, fiindcă deznădejdea nu duce nicăieri, curmă drumul pavat cu flori al speranței.

Închei această pagină cu poemul intitulat „Speranța”, din noul volum de versuri „Închin acest pahar iubirii”:

Inima zgomotos bate, / gândurile odihnă cer, / vorbele – au tăcut demult. / Ochii refuză
realitatea obositoare / strânsă-n ghemul zilei ce-abia a trecut. / Iertarea și uitarea sunt chemate
/ a ridica zidul înalt, / genele se unesc strângând și ascunzând / lacrimi cristaline căutătoare de
libertate. / Pleoapele precum fluturii aripile-și strâng, / cumiți așteptând zâmbetul zorilor / când,
/ harfele copacilor se vor auzi cântând. / Îngerul dimineții va veni zâmbitor, / cu speranța pusă
pe-o tavă de-argint, / oferită drept – ceașcă de cafea.//

SPERANȚA SE CONSTRUIEȘTE!

Scris de Vavila Popovici – Carolina de Nord
Duminică, 16 Decembrie 2018 03:19
